

**ЗАЯВА про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту
Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період
до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) та Плану заходів з її
реалізації на 2026-2027 роки**

1. Замовник – Управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради (вул. Магістратська, 7, м. Чернігів, 14000).

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» документами державного планування є стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Стратегія розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) та План заходів з її реалізації на 2026-2027 роки (далі – Стратегія розвитку) є документом державного планування (далі – ДДП) місцевого рівня та відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» підлягає проведенню стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО).

Стратегія розвитку визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади, розробляється на період реалізації Державної стратегії регіонального розвитку та відповідної регіональної стратегії розвитку. Стратегія враховує спільні інтереси та бачення поступового розвитку громади та зорієнтована на забезпечення соціально-економічного розвитку території і створення сприятливих, безпечних та комфортних умов для населення.

Стратегія розвитку розглядається як головний програмний документ для Чернігівської міської територіальної громади, що є основою для розроблення нових цільових галузевих програм та вдосконалення діючих програм. Стратегічні цілі Стратегії розвитку:

- стратегічна ціль 1. Збереження та розвиток людського капіталу;
- стратегічна ціль 2. Економічно розвинена, енергоефективна, безпечна, сильна та спроможна громада;
- стратегічна ціль 3. Цифрова, комфортна, безбар'єрна та екологічна громада;
- стратегічна ціль 4. Громада багатовікових культурних традицій та історичного надбання.

Стратегія розвитку узгоджується зі стратегічними і оперативними цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 зі змінами від 13.08.2024 № 940), Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року

(затверджено рішенням сесії Чернігівської обласної ради від 18.12.2019 № 4-21/VII в редакції 14.03.2025 № 3-22/ VIII), Стратегії людського розвитку, (затверджено указом Президента України від 02.06.2021 № 225/2021), Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.06.2021 року №366-р).

Стратегію розвитку розроблено з урахуванням норм Конституції України, законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні» (зі змінами), «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Указу Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», а також з врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та інших нормативно-правових актів.

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Методологія розроблення та реалізації Стратегії розвитку передбачає розроблення за кожною операційною ціллю проектів, серед яких можуть бути такі, які відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів має виконуватися процедура оцінки впливу на довкілля.

Головними завданнями в екологічній сфері, що можуть бути включені до Стратегії розвитку, є відновлення, реконструкція, капітальний ремонт споруд та мереж інженерної інфраструктури, усунення негативних наслідків, викликаних російською військовою агресією, збереження природних рослинних ресурсів та забезпечення необхідною площею зелених насаджень загального користування.

Оскільки на час подання цієї Заяви проєкт Стратегії розвитку перебуває у розробці і перелік заходів проєкту Стратегії розвитку може бути скоригований під час розробки, то процедура оцінки впливу на довкілля визначатиметься за фактичними заходами, що плануватимуться до реалізації, із врахуванням результатів громадських обговорень, консультацій з органами державної влади.

4. Ймовірні наслідки

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: у процесі здійснення СЕО планується оцінити ймовірні наслідки реалізації Стратегії розвитку, зокрема, для таких складових довкілля:

- атмосферне повітря;
- клімат;

- водні ресурси;
- земельні ресурси;
- біорізноманіття;
- здоров'я населення.

б) для територій із природоохоронним статусом: на території м. Чернігова розташовано 24 об'єкти природно-заповідного фонду загальною площею 340,9 гектарів та смарагова мережа. Під час здійснення СЕО планується розглянути ймовірні наслідки для цих територій.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – відсутні.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Оскільки проект Стратегії розвитку ґрунтується на пріоритетних для громади соціально-економічних завданнях та механізмах їх реалізації, у тому числі у сферах дорожньо-транспортної інфраструктури, поводження з відходами, використання водних ресурсів, містобудування та землеустрою, будівництва, охорони довкілля, туризму тощо, а також містить основні прогностичні сценарії економічного і соціального розвитку територіальної громади, на базі яких визначаються показники бюджету територіальної громади, тому найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Стратегії розвитку. При впровадженні заходів Стратегії розвитку, порівняно із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення.

Виправданими альтернативами за умови незатвердження проекту Стратегії розвитку є розроблення та затвердження окремих цільових галузевих програм громади. Також, у разі незатвердження проекту Стратегії розвитку, припускається реалізація гіпотетичного «нульового» сценарію, що передбачатиме продовження негативного впливу зовнішніх загроз, які з високою ймовірністю, разом з іншим, погіршуватимуть існуючу екологічну ситуацію та матимуть негативний вплив на здоров'я населення у громаді.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Під час проведення СЕО планується застосувати статистичний аналіз тенденцій змін стану довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проектів Стратегії розвитку з точки зору екологічної ситуації.

Також будуть використані такі форми участі громадськості як інформування, консультування, обговорення та інші.

Для підготовки звіту передбачається використовувати наступну інформацію (за її наявності):

- статистичну інформацію щодо стану довкілля та здоров'я населення м. Чернігова;

- дані моніторингу існуючого стану довкілля (кліматичні, метеорологічні, гідрологічні спостереження, дані про фонове забруднення та ін.);
- інформацію щодо водних об'єктів на території громади;
- інформацію, яка міститься в інших законодавчих та нормативно-правових актах і має відношення до Стратегії розвитку;
- іншу доступну інформацію.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, визначені законодавством. Більшість заходів враховані під час підготовки заходів з реалізації оперативних цілей Стратегії розвитку.

Згідно з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями має здійснюватись з дотриманням обов'язкових екологічних вимог:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних і інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища й безпеку здоров'я населення;
- д) збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- е) здійснення заходів щодо збереження й невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

У результаті здійснення СЕО проєкту Стратегії розвитку будуть сформовані заходи і рекомендації щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, у тому числі здоров'я населення, які можуть виникнути під час реалізації ДДП.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічна екологічна оцінка, з урахуванням змісту і рівня деталізації проєкту Стратегії розвитку, має бути виконана в обсягах, визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Звіт про стратегічну екологічну оцінку, відповідно, буде містити:

1) зміст та основні цілі ДДП, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо ДДП не буде затверджено (за статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються ДДП, зокрема, щодо територій з природоохоронним статусом (за статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання

Зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу СЕО проєкту Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) та Плану заходів з її реалізації на 2026-2027 роки надаються шляхом їх внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, а також у письмовій формі приймаються управлінням економічного розвитку міста Чернігівської міської ради (вул. Магістратська, 7, м. Чернігів, 14000), електронна пошта: econom@chernigiv-rada.gov.ua, телефон (0462) 67-67-14.

Відповідальні особи:

1) заступник начальника управління – начальник відділу економіки підприємств комунальної власності та цінової політики управління економічного

розвитку міста Чернігівської міської ради Ярещенко Віталія Петрівна (контактні дані: електронна пошта: kr@chernigiv-rada.gov.ua, телефон (0462) 77-51-35);

2) начальник відділу економічної політики та перспективного планування управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради – Ісаєнко Тетяна Анатоліївна (контактні дані: електронна пошта: econom@chernigiv-rada.gov.ua, телефон (0462) 67-67-14).

Строк подання зауважень і пропозицій становить 10 днів з дати оприлюднення на веб-сайті Чернігівської міської ради та внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки Заяви про визначення обсягу СЕО (з 22.05.2026 до 31.05.2026 включно). Пропозиції та зауваження, подані після встановленого терміну, не розглядаються.

Заступник міського голови

Олександр АТРОЩЕНКО